

§ 64

Dnr 2019/KFN 0048 001

Svar på motion om kulturhus i Tyresö

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

1. Motionens första attsats om att Tyresö kommun ska utreda förutsättningarna att förverkliga projektet "Waterfall kulturcentrum" avslås.
2. Motionens andra attsats om att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda vilka kostnader ett Waterfall kulturcentrum skulle kunna innebära avslås.

Beskrivning av ärendet

Inger Gemicioglu, Jairo Correa och Tina Rosén från Vänsterpartiet lämnade in en motion till kommunfullmäktige den 28 mars 2019. I motionen diskuteras möjligheten att bygga om värmeverket till ett kulturcentrum. Motionärerna föreslår att Tyresö kommun ska utreda förutsättningar och kostnader för att bygga om värmeverket till ett kulturcentrum.

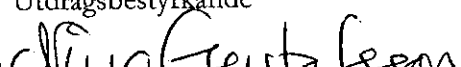
Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden.

Förvaltningen för liv och hälsa föreslår att motionen ska avslås.

Ordförandeutlåtande

Jag delar förvaltningens och motionärens åsikt att ett Tyresö behöver ett kulturhus med scen och konsertlokal, jag tror även att det finns en gemensam syn politiskt i nämnden att vi ska bygga någon typ av kulturhus i framtiden. Genom åren har ett antal utredningar genomförts över olika lokaler och projekt som varit positiva till läget och funktion, men de har även visat att de ekonomiska förutsättningarna inte finns till att förverkliga de visioner som målats upp

Att då i den ekonomiska situation som kommunen befinner sig i, utreda och omvandla det värmeverk som finns i Bollmora till ett allaktivitetshus känns inte

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--

aktuellt. Speciellt när fastighetsägaren inte vill detta utan har ansökt om en detaljplaneändring och vill bygga bostäder på fastigheten. Om kommunen skulle köpa ut fastighetsägaren och omvandla värmeverket till ett kulturhus skulle det kosta väldigt mycket pengar som vi idag inte har.

Det finns även tankar att ett eventuellt nytt kommunhus ska innehålla lokaler för kultur och scenframträdanden. Men det innebär att först måste ett beslut om det ska byggas ett nytt kommunhus tas och därefter kan vi utreda vilka lokaler som finns tillgängliga för kultur i det projektet.

Bilagor

Motion om kulturhus till Tyresö.pdf

Tjänsteskrivelse. Svar på motion om kulturhus i Tyresö.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Nina Gustafsson
Nämndsekreterare
Nina.gustafsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-08-19

1 (3)

Diarienummer

2019/KFN 0049 001

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på motion om kulturhus i Tyresö

Förvaltningen för liv och hälsas förslag till kultur- och fritidsnämnden för beslut i kommunfullmäktige

1. Motionens första attsats om att Tyresö kommun ska utreda förutsättningarna att förverkliga projektet ”Waterfall kulturcentrum” avslås.
2. Motionens andra attsats om att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda vilka kostnader ett Waterfall kulturcentrum skulle kunna innebära avslås.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Catrin Ullbrand
Stabschef

Sammanfattning

Inger Gemicioglu, Jairo Correa och Tina Rosén från Vänsterpartiet lämnade in en motion till kommunfullmäktige den 28 mars 2019. I motionen diskuteras möjligheten att bygga om värmeverket till ett kulturcentrum. Motionärerna

föreslår att Tyresö kommun ska utreda förutsättningar och kostnader för att bygga om värmeverket till ett kulturcentrum.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden.

Förvaltningen för liv och hälsa föreslår att motionen ska avslås.

Beskrivning av ärendet

Motionen

Inger Gemicioglu, Jairo Correa och Tina Rosén från Vänsterpartiet lämnade in en motion till kommunfullmäktige den 28 mars 2019.

I motionen diskuteras möjligheten att bygga om värmeverket till ett slags kultur- och allaktivitetshus som kan inrymma en rad olika aktiviteter och ytor, inklusive café eller restaurang. Motionärerna argumenterar för att ett kulturcentrum skulle kunna fungera som en samlingspunkt och besöksnäring.

I motionen framhålls värmeverket vara en bra placering framförallt av ekonomiska och praktiska skäl, men även av arkitektoniska skäl, dess symboliska koppling till Tyresös lokalhistoria samt att byggnaden delvis redan använts för liknande verksamhet.

Motionärerna föreslår att Tyresö kommun ska initiera en diskussion med fastighetsägaren Vattenfall, kulturhusföreningen och initiativtagarna till projektet för att utreda förutsättningarna att förverkliga projektet ”att göra om Värmeverket till ett kulturcentrum”, samt att berörda förvaltningar får i uppdrag att utreda vilka kostnader ett ”Waterfall kulturcentrum” skulle kunna innebära.

Förvaltningen för liv och hälsas synpunkter

Behovet av scen- och konsertlokaler för musik, dans, teater, film, konst och performance är eftersatt och mycket efterfrågat i Tyresö kommun.

Förvaltningen har belyst behovet av ett kulturhus i lokalbehovsanalysen för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde, vilket tillstyrkts av kultur- och fritidsnämnden (KFN 2019-06-10 §53). Förvaltningen anser att en möjlig

lösning kan vara att införliva kulturhus i något av kommunens planerade investeringsprojekt.

Vad det gäller den lokal som motionärerna förespråkar så har fastighetsägaren Vattenfall framfört önskemål om att pröva möjligheten att ändra detaljplanen för att möjliggöra ny bostadsbebyggelse, vilket beviljades av miljö- och samhällsbyggnadsutskottet (2017 KSM 0499). Eftersom lokalen som avses i motionen ägs av en extern fastighetsägare och ägaren har andra avsikter med fastigheten, föreslår förvaltningen för liv och hälsa att motionen ska avslås.

VÄNSTERPARTIET I TYRESÖ

MOTION

Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-03-28

KULTURHUS TILL TYRESÖ

Vänsterpartiet har sedan mitten av 80-talet drivit frågan om att Tyresö kommun ska ha ett kulturhus. I en kommun som Tyresö, som är känd för att ha bra utbud vad gäller kultur- och fritidsaktiviteter, borde vi för länge sedan haft ett kulturhus. Vid några tillfällen har samtliga partier i kommunfullmäktige också varit överens om behovet av ett kulturhus, men hittills har planerna inte kunnat förverkligas mycket beroende på att investeringskostnaderna och avsaknad av en lämplig placering.

Vänsterpartiet har varit i kontakt med en person, som har skissat på en idé om att skapa ett kulturhus i värmeverket vid Granängsvägen. Värmeverket där används mycket lite och Vattenfall planerar att helt lägga ned det. Vattenburen värme kommer att behöva distribueras även i framtiden. Det billigaste blir troligen att behålla pumpstationen vid Granängsvägen istället för att hitta en ny plats i kommunen. Att riva resten av värmeverket skulle innebära stora kostnader. Om kommunen skulle vilja bygga där värmeverket ligger måste området saneras från asbest, PCB, dioxiner och tungmetaller etc. som lagrats under många år på grund av sopförbränningen, något som innebär dyra saneringskostnader.

Det finns nu ett detaljerat förslag till "återanvändning" av anläggningen. Ett "Waterfall Kulturcentrum" som kan inrymma en rad aktiviteter. (Se bilaga)

- Konsthall och konstnärsutbildning
- Museum om Tyresös historia
- Aktivitetshus med klättervägg och bassäng
- Café/restaurang
- Science center med skolaktiviteter
- Möteslokaler

VÄNSTERPARTIET I TYRESÖ

Att bygga om Värmeverket till ett kulturcentrum skulle bli betydligt billigare än att bygga ett helt nytt kulturhus. Vänsterpartiet har också i kontakt med Kulturhusföreningen förstått att de är positiva till idén med ett Waterfall Kulturhus.

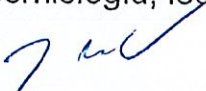
Vänsterpartiet är övertygade om att ett besöksmål av den här typen skulle betyda mycket för Tyresö. Konstintresset är redan stort, inte minst tack vare konstrundan och Konstföreningens olika aktiviteter. Tyresös historia av tidiga industrier och andra aktiviteter, som bland annat Hembygdsföreningen arbetat med, skulle behöva ett modernt muséum. Klättervägg och andra liknande aktiviteter som till exempel Diesilverkstaden i Nacka vet vi har många besökare. Ett Science center liknande ett Tom Tits i Södertälje i liten skala skulle kunna höja intresset för teknik och naturvetenskap bland våra invånare. Alla dessa verksamheter skulle också kunna bli ett viktigt besöksmål för förskolor och skolor.

Med anledning av ovanstående föreslår Vänsterpartiet i Tyresö följande;

- Att Tyresö kommun initierar en diskussion med Vattenfall, kulturhusföreningen och initiativtagarna till projektet för att utreda förutsättningarna att förverkliga projektet
- Att berörda förvaltningar i Tyresö kommun får i uppdrag att utreda vilka kostnader ett Waterfall kulturcentrum skulle kunna innebära.

För Vänsterpartiet

Inger Gemicioglu, ledamot V i kommunfullmäktige

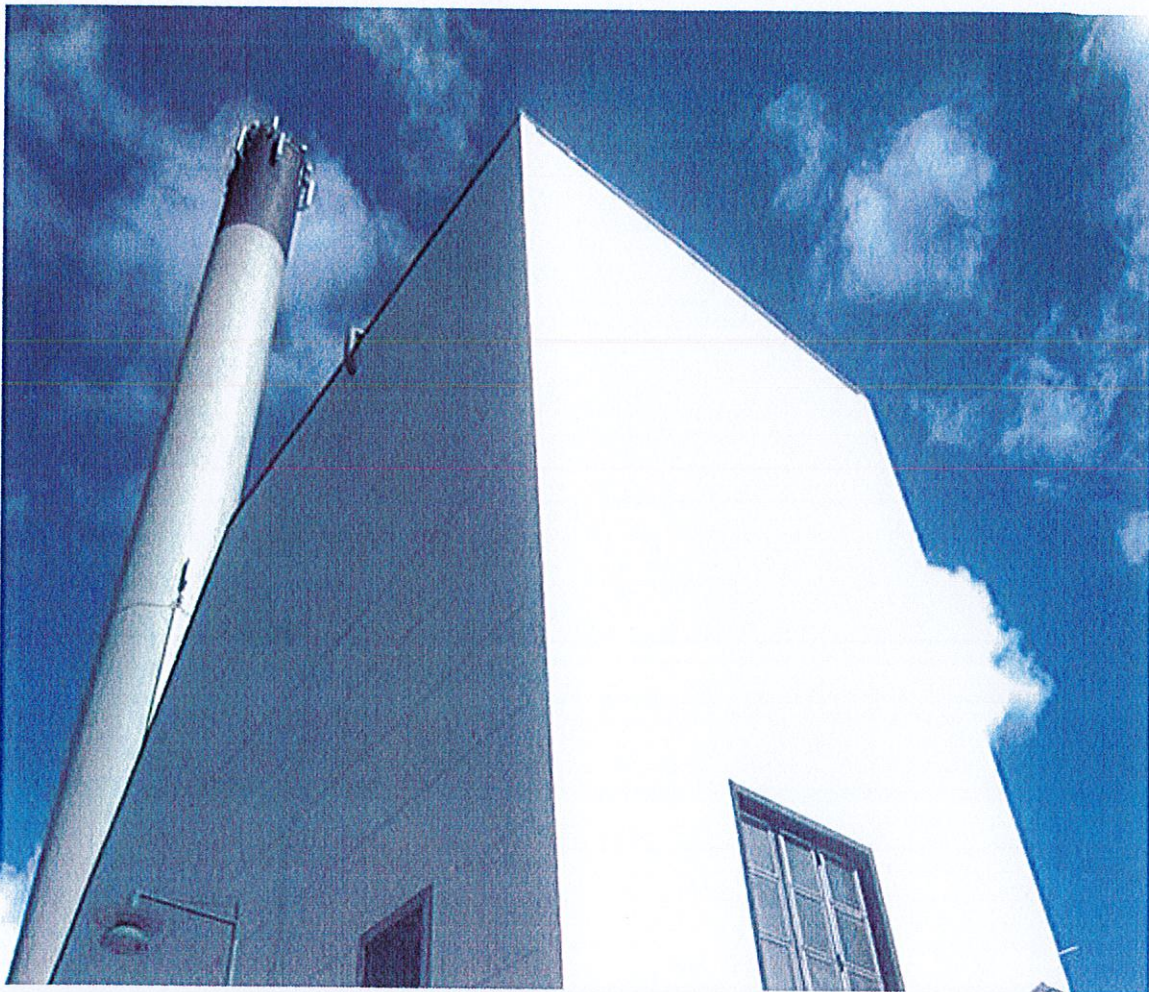

Jairo Correa, ledamot V i kommunfullmäktige

Tina Rosén, ledamot V i kommunfullmäktige

Waterfall

Projektförslag för värmeverket i Tyresö

Kultur- och allaktivitetshus – historia – nutid – framtid

Tyresö behöver en plats för upplevelser och kultur.

Värmeverket är ett gediget byggt hus, ett landmärke som knyter ihop historia med nutid. Huset har många små och stora utrymmen som väcker massor med idéer om allt fantastiskt man skulle kunna göra av denna byggnad. Återanvänd Värmeverket på ett smart sätt och skapa möjligheter för konst, kultur och upplevelser. En efterlängtd samlingspunkt. Ett tillskott till besöksnäringen. Grädden på moset kan vara ett café med utsikt högst upp på skorstenen.

Konstverket i Tyresö där 8 konstnärer hyr sina ateljéer har funnits i snart 10 år.

Miguel Escribano har med osedvanlig energi skapat ett konstcentrum med ateljéer, galleri, ramverkstad, konstkurser och keramikugn med avancerad teknisk styrning. I snart tio år har han renoverat rum för rum. Under konstrundan i november varje år har besökare kunnat se utvecklingen och bli imponerade. I denna del av Värmeverket som tidigare inhyste musikskolan, har Tyresös konstnärer en självklar mötesplats i ett väl fungerande konstcentrum som när övriga stora utrymmen i byggnaden frigörs kan bli ett mycket spännande kultur- och allaktivitetshus.

I galleriet visas nu utställningen Margit Hagenfeldt-Engdahl: "Hundra år i konstens och musikens värld". Välkommen till att boka en guidad visning.

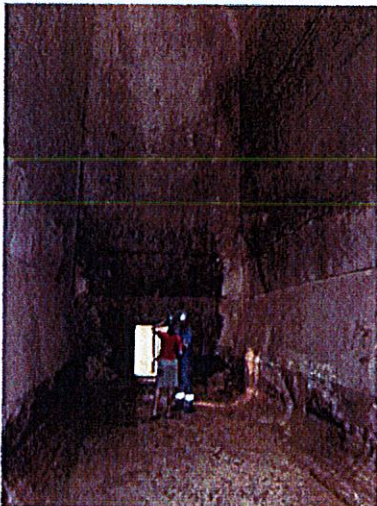
Att återvinna byggnaden är en bra idé.

Värmeverkets huvudbyggnad är Tyresös bästa exempel på funktionell, modernistisk arkitektur, det är gediget byggt och värt att bevara.

Huset är stort och har unika rum och utrymmen. Här kan man till exempel bygga en scen, replokaler och inspelningsstudio. I kärnan finns det gamla lagret för bränslepellets, ett 12 meter långt, 6 meter brett och 22 meter djupt rum som står färdigt för att bli en av Sveriges högsta klätterväggar. Botten kan fyllas med tre meter vatten och vara en bassäng för dykning, med visningsfönster under vatten.

Värmeverkets lager

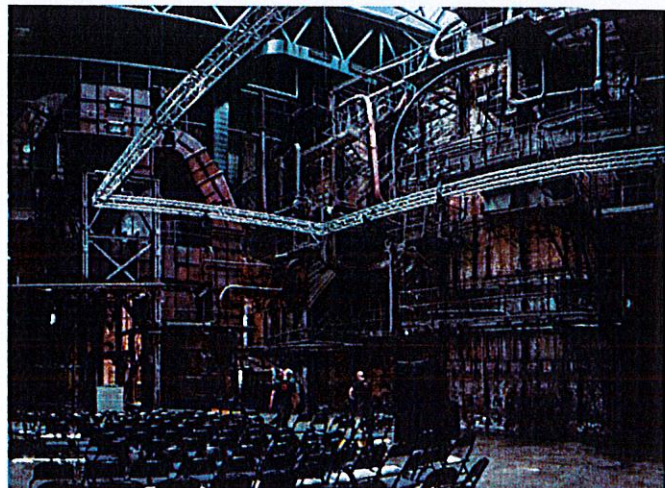
Klättervägg och dyknings bassäng

Jämfört med att bygga nytt krävs det ett minimum av arbete för att göra om panncentralen till ett riktigt roligt och fint kultur- och allaktivitetshus. Tom Tits Experiment och Dieselverkstaden är bara två exempel där man har dragit nytta av de effektfulla egenskaperna av en gammal, gedigen industribyggnad.

Nybyggda museum som Artipelag strävar också efter en

sådan industriell karaktär med väggar av rå betong blandade med mer polerade ytor.

Kultuurikatel i Tallin har precis som värmeverket i Tyresö en hög skorsten och stora industriella utrymmen. Här har man redan skapat en "Creative hub" och har en blomstrande verksamhet för både näringsliv och kulturområdet. Läs mer på www.kultuurikatel.ee

Waterfall

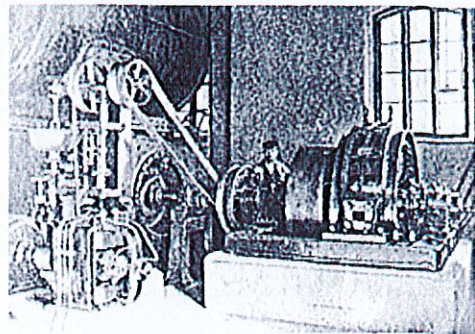
Tyresös kultur- och industrihistoria, smart teknik och naturens resurser

I värmeverket tillverkades värme under drygt 50 år av Bollmoras tillväxt. Vid Tyresös tre vattenfall, Nyfors, Uddby och Follbrinksströmmen finns lämningar och berättelser om gamla tiders smarta teknik. Waterfall är ett kultur- och allaktivitetshus som bjuder in till konst, kultur, fysisk aktivitet, förnybar energi, hållbarhet och åskådliggör Tyresös kultur- och industrihistoria.

Några förebilder är:

- Diesilverkstaden
- Tom Tits Experiment
- Tekniska museet
- Vattenhallen i Lund

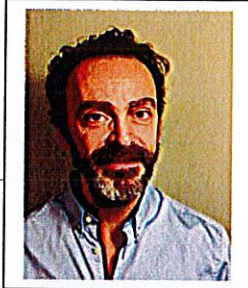

Waterfall bygger på samarbete.

Samarbeten är grunden för många lyckade projekt. Vattenfall, kommunen, företag, organisationer, internationella kontakter – här finns många möjligheter om viljan finns.

"Gnistan" är ett exempel som riktar sig till åk 8 och 9 på högstadiet och har som syfte att väcka intresset för naturvetenskap och teknik och samtidigt erbjuda en möjlighet att engagera sig i samhällsutvecklingen. Svenska Science Centers, Förbundet Unga Forskare och Vattenfall samarbetar och står bakom projektet.

Kultur- och allaktivitetshuset Waterfall blir ett utflyktsmål för skolor och familjer. En viktig anledning att besöka Tyresö. Café, restaurang, butiker, hantverk, hotell ger arbetstillfällen och ett levande näringsliv.

Projektledaren är Miguel Escribano.

Konstnär, illustratör, akademiker, Tyresöbo och visionär, han driver ateljéhuset Konstverket sedan 2009.

- är etablerad i Tyresö sedan många år, kommer från England med rötter i Spanien.
- många års erfarenhet av jobb på museum, har jobbat på National Gallery, Tate, Hayward och Royal Academy i London, och Kungliga Slottet i Stockholm.
- var med och startade Konstrundan Tyresö 2013.
- är ordförande för Tyresö Konstförening sedan 2014.
- utsedd till Tyresös kulturpersonlighet 2014.
- magisterexamen på modern konst 2006, och skrev en doktorsavhandling om Salvador Dalís användning av kristen konst 2016.

Kontaktuppgifter:

Miguel Escribano

073 736 99 96

miguelescribano@hotmail.com

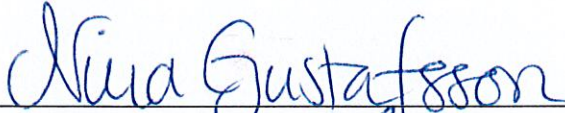
Datum 2019-09-02
 Tid 18:30–19:55
 Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

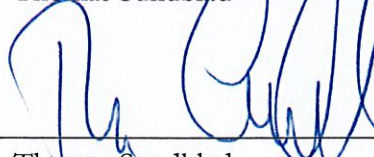
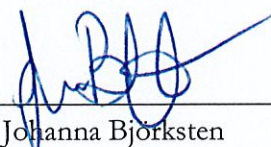
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2019-09-05 klockan 10:00 Kommunhuset, plan 4

Paragrafer 61–73

Sekreterare
 Nina Gustafsson

Ordförande
 Thomas Sundblad

Justerande
 Thomas Sundblad Johanna Björkstén

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
 Sammanträdesdatum 2019-09-02
 Datum då anslaget sätts upp 2019-09-05
 Datum då anslaget tas ned 2019-09-28
 Förvaringsplats för protokollet Förvaltningen för liv och hälsas arkivarkiv, Östangränd 7

Underskrift

Nina Gustafsson

	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Thomas Sundblad (L)
Mikael Ordenius (MP)
Johanna Björkstén (C)
Niklas Wennergren (S)
Anita Jonsson (S)
David Westius (S)
Erkki Vesa (M)
Hampus Degramo (M)
Johan Carlsson (SD)

Ersättare

Agneta Hansson (L)
Håkan Andersson (L)
Anja Eklund (MP)
Anton Gimle Hjelte (M)
Chris Helin (M)
Per Lindén (KD)

Övriga

Catrin Ullbrand, Stabschef, Förvaltningen för liv och hälsa
Inger Lundin, Chef för kultur- och fritids sektorn, Förvaltningen för liv och hälsa
Lena Hellström, Fritidschef, Förvaltningen för liv och hälsa
Nina Gustafsson, Sekreterare, Förvaltningen för liv och hälsa
Stefan Fridén, Chef för idrotts- och fritidsanläggningar, Förvaltningen för liv och hälsa
Christina Holm, Chef för kulturskolan, Förvaltningen för liv och hälsa

Frånvarande

Johanna Schaub (S)
Annie Lysholm (V)
Oliver Frimodig (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

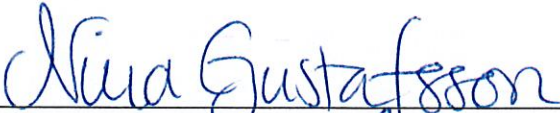
Datum 2019-09-02
 Tid 18:30–19:55
 Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

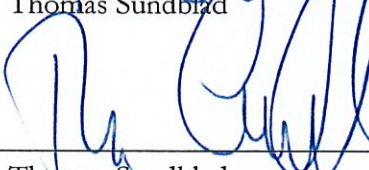
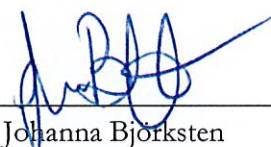
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2019-09-05 klockan 10:00 Kommunhuset, plan 4

Paragrafer 61–73

Sekreterare
 Nina Gustafsson

Ordförande
 Thomas Sundblad

Justerande
 Thomas Sundblad Johanna Björkstén

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
 Sammanträdesdatum 2019-09-02
 Datum då anslaget sätts upp 2019-09-05
 Datum då anslaget tas ned 2019-09-28
 Förvaringsplats för protokollet Förvaltningen för liv och hälsas arkivarkiv, Östangränd 7

Underskrift _____
 Nina Gustafsson

	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Thomas Sundblad (L)
 Mikael Ordenius (MP)
 Johanna Björkstén (C)
 Niklas Wennergren (S)
 Anita Jonsson (S)
 David Westius (S)
 Erkki Vesa (M)
 Hampus Degramo (M)
 Johan Carlsson (SD)

Ersättare

Agneta Hansson (L)
 Håkan Andersson (L)
 Anja Eklund (MP)
 Anton Gimle Hjelte (M)
 Chris Helin (M)
 Per Lindén (KD)

Övriga

Catrin Ullbrand, Stabschef, Förvaltningen för liv och hälsa
 Inger Lundin, Chef för kultur- och fritids sektorn, Förvaltningen för liv och hälsa
 Lena Hellström, Fritidschef, Förvaltningen för liv och hälsa
 Nina Gustafsson, Sekreterare, Förvaltningen för liv och hälsa
 Stefan Fridén, Chef för idrotts- och fritidsanläggningar, Förvaltningen för liv och hälsa
 Christina Holm, Chef för kulturskolan, Förvaltningen för liv och hälsa

Frånvarande

Johanna Schaub (S)
 Annie Lysholm (V)
 Oliver Frimodig (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------